

K 7/M 45



120000868866

Община Русе
Министерство
на културата

Член на
Европейската
асоциация
на фестивалите



Member of
the European
Festivals
Association

**51.
МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
16.03 - 02.04.2011
РУСЕ
БЪЛГАРИЯ**

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ



MARCH MUSIC DAYS

**51.
INTERNATIONAL
FESTIVAL
16.03 - 02.04.2011
RUSE
BULGARIA**

Ruse Municipality
Ministry of Culture



A Member of NIKO Group

K $\frac{7}{M45}$

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

51. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

Член на Европейската асоциация на фестивалите

Русе, 16 март – 2 април 2011

ЗАКРИВАНЕ

**СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
НА БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО
РАДИО**

Диригент
ЕМИЛ ТАБАКОВ

Солист
СВЕТЛИН РУСЕВ
цигулка

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"



120000868866

2.04 събота, 19 ч.

Доходно звание

448354

 **ОББ**
A Member of HOG Group

 **Montupet**

 **MAPEI**

ПРОГРАМА

.I.

ПЬОТР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ

(1840-1893)

Концерт за цигулка и оркестър, ре мажор

оп. 35

(1878)

Allegro moderato

Andante

Allegro vivacissimo

.II.

ИГОР СТРАВИНСКИ

(1882–1971)

Пролетно тайнство

(1912–1913)

1. Целувката на земята

Встъпление

Пролетни гадания, танци на пременените

Игра на отвличането

Пролетни хоровади

Игра на два града

Шествие на старейшината – мъдрец

Целувката на земята (старейшината – мъдрец)

2. Великата жертва

Встъпление

Тайни игри на девойките, ходене в кръг

Прослава на избраницата

Молитва към прагедите

Свещенодействие на старейшините

Великият свещен танц (Избраницата)

Толкова ми е хубаво, толкова съм спокоен, доволен от успешната работа, здравето ми е превъзходно и смело мога да нарека моето сегашно състояние щастие. През пролетта на 1878, когато пише тези думи, П. И. Чайковски работи върху първата част на своя цигулков концерт. Творбата е посветена на австрийския цигулар Александър Бродски, който реализира и нейната премиера през 1881 във Виена под диригентството на Ханс Рихтер. Противоречивата дискусия в пресата налага мнението за фантастично оригинално произведение, което разкрива руската национална душевност и безпределната простота на красивата руска природа...

Продължавайки линията на лирико-жанровия симфонизъм, Концертът е една от най-светлите и поетични творби на композитора. В цикъла няма резки контрасти, а по-скоро съпоставяне на различни душевни състояния. Характерната за Чайковски линия: художник – природа – народ, тук намира израз в спокойна, ласкава лирика. Възвишено-благородният характер на първата част е постигнат чрез изразителен тематизъм, широко дихание, съчетаване на напевност с декламационност и впечатляващо майсторство на симфоничната разработка. В нея естествено и леко се сменят плавно-сдържаната музика на оркестровото въстъпление, излъчващата благородство първа тема и песенната втора, за да разкрият *действения живот, радостта от преодоляването и достигнатото. Идеално свършен образ на меланхолията* – така Алшванг нарича втората част – знаменитата мечтателно светла, облечена в печал Канцонета, чиито неповторим колорит създават съпроводът на струнните със сурдини и мекото, умерено соло на цигулката. Жанровият финал ни въвлича във вихъра на искрящ народен празник – виртуозен, гъвкав, пластичен, устойчив. *Тук има две равноправни сили – могъщият, неизчерпаемо богат с багри оркестър, с когото се бори и побеждава (при условие, че е талантливо изпълнението) малкият, слаб, но духовно силен съперник – солистът. В тази борба има много поезия и цяла бездна съблазни за композиторската фантазия...*

В тези редове, писани от Чайковски до графиня фон Мек, се крие ключът към неговата цялостна философия за жанра на инструменталния концерт.

... Публиката се смееше, виеше, свиреше, мяукаше... Накрая тоя бунт се превърна в побой. Изправена в ложата си, с изкривена диадема, графиня Пурталес, червена от гняв, кръстеше, размахвайки ветрилото...

Така Жан Кокто пресъздава *грандиозния театрален скандал*, в който се превръща премиерата на балета *Пролетно тайнство* на 29 май 1913 в Париж. Публиката изпада в неконтролируем шок от видяното и чуто то новаторство на сцената.

Въпреки общественото възмущение **Игор Стравински** се превръща в апологет на поставангардното изкуство, а след симфоничното изпълнение на *Тайнството* през април 1914 в Париж то получава публично признание и полагаемата му се световна популярност.

Моят нов балет няма сюжет. Това е религиозната церемония на Древна езическа Рус. В „Пролетно тайнство“ аз исках да изразя светлото възкресение на природата, която се възражда за нов живот, възкресение пълно, стихийно, възкресение на всемирния зачатък.

Осъзнатото движение към синкретично единство на всички форми на изразяване (от образно-поетическите до музикално-стилистичните) в *Тайнството* се осъществява чрез ритуала. Всичко е известно и предопределено: животът и смъртта, радостта на обновлението и неизбежността на угасването, всемирният разцвет и всеобщият изход – в трагизма на жизнения кръговрат светът на човека и природата са негелими.

Обредът, разкриващ идването на пролетта, предопределя логиката и характера на музикално-пластичната образност – експресивна, изострена, заредена с енергиите на космическите ритми на Вселената.

Първата част се възприема като подготовка към главното действие. В основните ѝ фрагменти – *Пролетни гадания*, *Танци на пременените*, *Пролетни хорова*, *Игра на отвлечането* и *Игра на два града* са запечатани елементи от различни древнославянски обреди, свързани не сюжетно, а образно-метафорично. Но цялата разкипяваща се танцувално-хороводна стихия, символизираща жизненото начало, внезапно се сблъсква с властния жест на предопределението и съдбата – *Шествието на старейшината* – мъдрец и смутът на всемирния разцвет ще бъде изкупен от великата жертва (Стравински).

Втората част е поетически обобщено възплъщение на ритуалното действие. *Тайните игри на девойките*, *Молитва към прагедите* и *Свещенодействие на старейшините* само предшестват тайнството на жертвоприношението, а *Прослава на избраницата* и *Великият свещен танц* са и кулминация, и олицетворение на вечния неизменен кръговрат, показващ истината и мъдростта на битието.

Определящи за новаторството и новия тип симфонична концепция, постигнати от Стравински в *Пролетно тайнство*, са гигантската енергия, основана върху сблъсъка между мъжкото и женското начало, метроритмичното многообразие, остинатността, напрегнатите дисонанси, политоналността, сложния хармоничен език и новаторската темброва драматургия.

Искам чрез всичко в моето произведение да се усеща близостта на човека към земята.

Игор Стравински

Това е вечен празник на душата и възхищение от любовта и саможертвата.

Николай Рьорих

Това е истинска победа! Нека да свирят и беснеят! Вътрешно те вече чувстват ценността и свиркането им е само условна маска!

Сергей Дягилев

Светлин Русев е роден през 1976 в Русе. Започва да свири на цигулка на петгодишна възраст в НУИ Проф. Веселин Стоянов – Русе. През 1991 постъпва във Висшата национална консерватория за музика и танц в Париж, в класа на Ж. Пуле, Д. Ерлих и Ж. Ж. Канторов. През 1994 журито на фестивала на Висшата национална консерватория за музика и танц едновременно го награждава с Първа награда за цигулка и Първа награда за камерна музика.

Носител е на множество международни награди, най-престижните сред които са от конкурсите в Индианаполис, Мелбърн и големият международен конкурс М. Лонг – Ж. Тибо. През 2001 е удостоен с Голямата награда, Специалната награда на публиката и Специалната награда за най-добра интерпретация на концерт от Й. С. Бах на Първия международен музикален конкурс в Сендай, Япония. По време на изложбата *Midem* в Кан през 2000 е определен за *класическо откритие* на асоциацията *Агами*, а през 2001 е избран за спонсорство от Корпоративната фондация на *Natexis-Banques Populaires*.

Солист е на редица оркестри в САЩ, Латинска Америка, Азия и Европа. Работи с диригенти от класата на Л. Флайшер, Й. Менухин, Ю. Тояма, М. Яновски, Р. Лепърд, Д. Акселрод, Ари ван Беек, Ф. К. Ром, Ж. Ж. Канторов, Мунг-Вун Чунг. Като особено търсен партньор в камерната музика работи с имена като Мунг-Вун Чунг, Ж. М. Луизада, Ф. Касар, Е. льо Саж, А. Таместит, В. Менделсон, К. Филипс, П. Майер, Ф. Бернолд.

Реговно е канен за участия на музикални фестивали, сред които *Габриел Форе*, фестивала на Радио Франс в Монпелие, *La Chaise-Dieu*, *Sully-sur-Loire*, *L'Empéri*, фестивала в Кумо, Финландия и *La Roque d'Anthéron*. Съорганизатор е на фестивала *Les Classiques de Val d'Isère*.

Член е на триото Русев – Салке – Розанова и на ансамбъл *Тангисимо*. След високооценения запис с пианистката Елена Розанова, посветен на Панчо Владигеров, Светлин Русев записва *Concerto Funebre* от К. А. Хартман с оркестъра на Оверн, под диригентството на Ари ван Беек.

От 2000 до 2005 е концертмайстор на оркестъра на Оверн, а от 2005 е назначен за концертмайстор на Филхармоничния оркестър на *Радио Франс*. От 2007 е и главен гостуващ концертмайстор на Филхармоничния оркестър на Сеул.

Светлин Русев е удостоен с наградата *Музикант на годината* и със специалната награда *Кристална лира* за големите си постижения през сезон 2006-2007. От септември 2008 е професор по цигулка в Националната консерватория в Париж.

Тази година Светлин Русев гостува в Русе с рядък по своя произход инструмент – стара майсторска цигулка от 17. век, уникален хибрид между двама прочути майстори от Кремонската лютиерска школа – Антонио Страдивари и Николо Амати.

Емил Табаков завършва БДК (понастоящем НМА П. Владигеров) в София през 1974, със специалности *контрабас* и *дирижиране*, а 4 години по-късно и *композиция*. Той е лауреат на национални и международни конкурси – и като контрабасист (София), и като диригент (*Николай Малко*, 1977, Копенхаген).

Кариерата му на диригент започва от Русенската филхармония през 1976. От 1979 до 1988 ръководи Камерния ансамбъл *Софийски солисти*, а в периода 1985-2000 последователно е диригент, главен диригент и музикален директор на Софийската филхармония, като в същото време от 1994 до 1999 е и главен диригент на Белградската филхармония. От 2002 оглавява Симфоничния оркестър на *Билкент* – Анкара.

В края на 2008 маестро Табаков приема поканата на ръководството на БНР да работи и като главен диригент на Симфоничния оркестър на Българското национално радио, и като директор на Дирекция *Музикална продукция* и *състави* на радиото.

Емил Табаков е гостувал сам и с ръководените от него оркестри в почти всички европейски страни, както и в САЩ, Австралия, Канада, Япония, Южна Корея, Сингапур, Тайван, Бразилия, Южна Африка и др.

Емил Табаков има и обширен оперен репертоар и работи с най-известни италиански и немски певци в авторитетни оперни театри.

През последните няколко сезона Емил Табаков прави концерти с Националния оркестър на Франция, Филхармоничния оркестър на Радио Франс, Националния оркестър *D'île de France*, Националните оркестри на Лил, Лорейн, Авиньон, Нант, Кан, симфоничните оркестри на Арена ди Верона, *Чайковски* на Московското радио, *Нова Русия*, оркестрите на Вестфален, Бохум, Сеул, Токио, Рио де Жанейро, Сао Паоло, Монтерей, а също и с Филхармония *Джордже Енеску* (Букурещ), Атинския филхармоничен оркестър, Държавния симфоничен оркестър на Истанбул, Симфоничния оркестър *Борусан* (Истанбул), Президентския симфоничен оркестър (Анкара) и др.

Наскоро към Е. Табаков бе отправена покана от Юри Башмет (другият гост-диригент бе Валери Гергиев) да дирижира на музикалния фестивал в Сочи (определен за столица на Олимпийските игри през 2014). А първата за България сценична постановка на *Саломе* под неговото музикално ръководство бе събитие в столичния музикален живот.

Репертоарът на Емил Табаков включва голямо разнообразие от оперни и симфонични произведения от всички музикални епохи. Осъществил е CD-записи на повече от 250 симфонични и оперни произведения за *Балкантон* (България), *Елан* (САЩ), *Капричио Делта* (Германия), *Мега-Мюзик* (България), *Пентагон* (Холандия), *Гега Ню* (България), *EMI*, *Naxos* и др.

Симфоничният оркестър на БНР е водещ оркестър в музикалната култура на България и в общността на европейските радиоформации. Музикантите от състава са завършили най-престижни музикални академии – Московската, Санкт-Петербургската, *Джулиард Скул*, НМА Проф. П. Владигеров.

Сериозното развитие на оркестъра до равнището на авторитетен професионален състав започва при големия български диригент Васил Стефанов (1913-1991). След началото – с малък състав през 1948 за една година, В. Стефанов поема оркестъра през 1954 и работи с него повече от 30 години. Той наложи СО

на БНР като водеща културна институция в България. Свой принос за развитието и артистичното израстване на оркестъра имат също и Васил Казанджиев, Александър Владигеров (1933-1993), Милен Начев и Росен Миланов.

От 2009 начело на оркестъра застава известният български диригент и композитор Емил Табаков.

СО на БНР развива и активна концертна дейност в България и чужбина. Оркестърът неизменно гостува на големите международни музикални фестивали у нас – *Софийски музикални седмици*, *Мартенски музикални дни* в Русе и *Варненско лято*.

Концертните турнета на оркестъра включват Южна Корея, Франция, Испания, Германия, участие в културната програма на Mondial '98 (Франция), откриване на фестивала *Европалия* в Брюксел, концерт под *Акропола* в рамките на културната Олимпиада в Атина, участие в най-големия културен фестивал в Кипър – *Киприя*. През януари 2008 осъществява изключително успешно турне с диригента Росен Миланов и оперната прима Веселина Кацарова в едни от най-големите зали на Европа – в Мюнхен, Дортмунд (Германия), Валядолид (Испания) и *Концертгебау* в Амстердам (Холандия).

Една от най-важните дейности на оркестъра е звукозаписната. Освен за фонда на БНР, той записва и за чужди компании, като *Phonic* (Белгия), *Sound Products* (Холандия), *Harmonia Mundi* (Франция), *BMG Ariola* (Италия), *Pyramid Record* (САЩ) и за всички български звукозаписни компании. СО на БНР активно участва в международния обмен на БНР със студийни записи и концерти, предавани директно в ефир чрез Европейския съюз за радио и телевизия за милионна европейска аудитория.

През 2001 Симфоничният оркестър на БНР получава наградата на СБМТД *Кристална лира* за високи постижения в областта на музикалното изкуство. През 2005 оркестърът е удостоен и с наградата на БНР *Сирак Скитник*.

Програмата подготви
Мария Дуканова

